

Le tako se dá tudi umevati nastop sv. Metoda proti sosednim nemškim škofom. Sporočila panonskih legend o škofovskem posvečenju sv. Metoda so netočna. Metod je bil že škof, ko ga je papež Hadrian poslal na Moravo. List papeža Hadriana, ki ga je zavrzel Ginzl, je pa po Snopkovih dokazih sicer verodostojen, a je le slovanski prevod grškega izvirnika.

S husitskimi boji se bavi knjiga P. Simona Binderja: „Die Hegemonie der Prager im Husitenkriege“ (Praga, Rohliček in Sievers). Iz njegovih izvajanj sledi, da husitske vojske niso bile obrambni boji proti zunanjim sovražnikom, ki so po krivici napadli Husite, kakor je pisal Palacký, ampak da so bili napadi zapeljanega naroda na obstoječi državni in cerkveni red. Husiti so se vojskovali, ker so staro oblast podrli in je niso hoteli iznova priznati. Voditeljica v tem boju je bila utrakvistična občina v Pragi.

Ali so Slovaki Jugoslovani? S tem vprašanjem se bavi Fr. Pastrnek v „Věstníku české akademie cis. Frant. Jos. pro vědy, slovesnost a umění“. Že Miklošič je trdil, da se je panonsko-slovanski jezik raztezal do Moravskega, da so torej današnji Slovaki pravzaprav Jugoslovani — Slovenci. Tudi dr. Czambel v svoji knjigi „Slováci a ich reč“, ki je izšla lansko leto v Budimpešti, dokazuje, da so Slovaki jugoslovanskega pokolenja. Pastrnek pa po bija te dokaze, češ da so Slovaki in Čehi en narod.

Slovaki in Madjari. V zadnjih desetih letih so Slovaki dobili v roke 253 občin, a izgubili jih proti Madjarom 105. Torej so si priborili vendar 147 občin. Iz tega vidimo, da se dá z vstrajnim delom rešiti tudi slovaška narodnost na Ogrskem.

Rusko-japonska vojska.

Zadnji mesec sta porabili obe nasprotni vojski na suhem v to, da se pomnožita s četami iz domovine. Na morju pa je japonsko brodovje izkušalo Rusom prizadeti kar moči največje izgube — in z uspehom.

Japonci izkrcavajo svoje čete na Korejo v velikem številu. Naše slike nam kažejo danes po japonskih originalih, kakšni so japonski vojaki. Skozi Korejo, katera je polna snega in blata, prodirajo proti severu. Ob reki Jalu si stoje že nasproti prednje straže ruske in japonske. Rusi so na desnem, Japonci na levem bregu reke. Ruski poveljnik Kuropatkin si je izbral za glavno taborišče Liaojang, odkoder vodi priprave za dolgotrajno vojsko na suhem. Neprenehoma dovažajo vlaki sibirski železnice rusko vojaštvo. Trdijo, da je že čez 100.000 mož prekoračilo Bajkalsko jezero, ki je še vedno pokrito z debelim ledom.

Od strani se pa Kitajci obnašajo jako sumljivo. Kitajske čete so nastavljene tako, da če bi šla ruska armada na jug proti Port Arturju, ji vsak čas lahko pridejo za hrbet in odrežejo zvezo z Mandžurijo. Zato pa Rusi groze Kitajcem s silo, ako ne ohranijo svoje obljubljene nevtralnosti.

Prednje straže ruske in japonske se večkrat srečajo, in pri tem pride vsakokrat do večjih ali manjših prask. Največji boj je bil dné 28. marca doslej pri Čončiu, kjer so čete generala Miščenka udarile na Japonce. Oba sovražnika sta se po nekaj izgubah vrnila.

Na obeh straneh raste odločnost, da se vojska izvede do konca z vsemi silami. Bile so volitve v japonski državni zbor, pri katerih so bili izvoljeni bojeviti poslanci, ki soglašajo z vojsko. Na Ruskem pa raste tudi požrtvovalnost od dné do dné. Ruski car je sklenil, da po potrebi žrtvuje celo svoje

Admiral Skrydlov,
novi poveljnik ruskega vzhodno-azijskega brodovja.

ogromno zasebno premoženje za vojsko. Neprenehoma izdelujejo in kupujejo Rusi nove ladje, da jih pošljejo na bojišče.

Admiral Makarov je v Port Arturju takoj začel delovati z vso energijo. Predrzo je zapuščal pristan in križal po morju. Japoncem je mnogo ležeče na tem, da ruski brodovji v Port Arturju in Vladivostoku ne motita prevažanja njihovih čet. Zato je japonski admiral Togo začel zopet napadati Port Artur, da bi s svojo premočjo potisnil Makarova nazaj. Japonci so zopet večkrat bombardirali z morja Port Artur. In pri tem se jim je posrečilo, da so zadali ruskemu brodovju grozen udarec.

V noči od 11. do 12. aprila so začeli Japonci napadati ruske ladje, ki so se drznile iz pristanišča vun. Torpedovko „Strašnij“ so pri tem potopili. Admiral Makarov (glej sliko str. 251.) je dne 12. aprila zjutraj šel z velikimi ruskimi oklopnici vun, sovražniku nasproti, želeč si z njim velike, odločilne bitke. Bil je na oklopnici „Petropavlovsk“. Pogumno